

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

The Results of Using Case-Based Plans for Organizing for Learning in the Psychology for Teachers Course for Sophomore Students

อัษฎา พลอยโสภณ¹ และ สมยศ เผือดจันทัก²

Asada Ploysophon¹ and Somyot Phaudjantuk²

(Received: February 25, 2019; Revised: April 23, 2019; Accepted: April 29, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน 3) เพื่อศึกษาคุณภาพการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู 2) แบบประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน 4) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู เท่ากับ 85.29/82.35 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

¹ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

¹ Lecturer, Faculty of Education, Suan Dusit University

² Lecturer, Faculty of Education, Suan Dusit University

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ทุนสถาบันวิจัยและพัฒนา) ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2562

Corresponding Author E-mail: asada_plo@dusit.ac.th

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน สามารถเขียนรายงานการศึกษารายกรณีได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 17-24 คะแนน

4. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62)

คำสำคัญ แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน การศึกษาเป็นรายกรณี ความพึงพอใจต่อวิชาจิตวิทยาสำหรับครู

Abstract

The purposes of this study were: 1) to construct case-based plans for organizing for learning in the Psychology for Teachers course to meet the preset standard efficiency criterion of 80/80; 2) to compare the pre-learning and post-learning achievements in the Psychology for Teachers course, using case-based organizing for learning; 3) to study the quality of the case study report in the Psychology for Teachers course; 4) to study the students' satisfaction with the case-based organizing for learning in the Psychology for Teachers course. The sample of the study consisted of 17 second year students of the Bachelor in Education Program, enrolled in the Psychology for Teachers course, obtained through simple random sampling. The research instruments comprised 1) a learning achievement test for the Psychology for Teachers course, 2) an assessment report of the case study, 3) a questionnaire inquiring the students' satisfaction with the case-based organizing for learning, and 4) the case-based plans for organizing for learning in the Psychology for Teachers course. The statistics employed in the analysis of data were the mean and standard deviation. The hypothesis testing employed the dependent samples t-test.

The results revealed the following:

1. The efficiency of the case-based plans for organizing for learning in the Psychology for Teachers course was 85.29/82.35 which was higher than the preset standard efficiency criterion of 80/80.

2. The comparison of the pre-learning and post-learning achievements of the sophomore students who studied in the course using case-based organizing for learning

indicated that the post-learning achievement was higher than the pre-learning achievement, with statistical significance of .05.

3. The students who studied in the course using case-based organizing for learning were able to write the case study report, with a score that met the preset criterion of 17-24 points.

4. The students were satisfied with case-based organizing for learning in the Psychology for Teachers course at a high level ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62).

Keywords: case-based plans for organizing for learning, case study, satisfaction with the Psychology for Teachers course

บทนำ

ครูที่มีคุณภาพตาม พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 (2556) ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ได้กำหนด ว่าจะต้องมีความรู้ความสามารถด้าน จิตวิทยาสำหรับครู โดยจิตวิทยาสำหรับครู ได้ถูกกำหนดเป็นหนึ่งในมาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยสาระความรู้ เกี่ยวกับ จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา ในด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานที่ 3 ได้กำหนดไว้ว่า ครูจะต้องมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ และด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ ดังที่ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2556) กล่าวว่า จิตวิทยาสำหรับครู เป็นจิตวิทยาประยุกต์ ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน ในสภาพการเรียนการสอนหรือในชั้นเรียน เพื่อค้นคิดทฤษฎีและหลักการที่จะนำมาช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น นักศึกษาครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และเจตคติ ที่ดีต่อวิชาจิตวิทยาสำหรับครูเพื่อที่จะนำความรู้ ไปพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการ โดยสามารถวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสูงสุด จึงจะกล่าวได้ว่าเป็นครูที่มีคุณภาพ ตามที่คุรุสภากำหนดไว้

สถานการณ์ปัจจุบันของครู โดยการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างและครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2561) พบว่า ครูควรใส่ใจผู้เรียนมากยิ่งขึ้น อยากมีครูที่เข้าใจผู้เรียนและเข้าถึงได้ง่าย ครูที่ให้เวลาผู้เรียนมาพูดคุยได้อย่างไม่มีข้อแม้ และอยากให้ครูใส่ใจผู้เรียนอย่างเท่าเทียม ส่วนมุมมองของครูที่มีต่อการสอน พบว่า ครูไม่มั่นใจในความรู้ความสามารถ

ของตนเองบางเรื่อง เช่น การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การวัดผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน การปรับเทคนิคการสอนตามความต้องการผู้เรียน จากการสำรวจดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสภาพที่เป็นจริงเหล่านี้ ทำให้ครูจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อจะเข้าใจถึง ความถนัด ความสนใจ และความต้องการ ของผู้เรียน โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

จากสถานการณ์ที่เป็นปัญหาข้างต้น จึงควรปลูกฝังนักศึกษาครูให้มีความพร้อมไปกับโลกความเป็นจริงที่ต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ โดยผ่านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู กล่าวคือ นักศึกษาครู จะสามารถนำความรู้ในเนื้อหาวิชา จิตวิทยาสำหรับครู ไปประยุกต์ใช้ได้ และเมื่อนักศึกษาครูออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือเมื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ครู จะสามารถเข้าใจถึงความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง ตามแนวทางจิตวิทยาการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรายงานผล การดำเนินการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) อธิบายว่า การเรียนด้วยกรณีศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการสอน มีรากฐานมาจากความเชื่อเรื่องวิธีการเข้าถึงความรู้ด้วยการถาม การพูดคุยอภิปรายโต้ตอบด้วยเหตุผลที่ว่า การเรียนในรูปแบบดังกล่าวมีความแตกต่างจากการ เรียนแบบท่องจำซึ่งผู้เรียนคุ้นชิน ดังนั้นผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจกับผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นถึงวิธีการเรียนการสอน สัดส่วนการ บรรยายและการเรียนด้วยกรณีศึกษา รวมทั้งวิธีการประเมินผล เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการรูปแบบการเรียนดังกล่าว รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาจะมีแตกต่างจากการสอนแบบปกติทั่วไป ที่ความรู้ขึ้นอยู่กับวิธีการถ่ายทอดของอาจารย์ มีผู้สอนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีหน้าที่จดบันทึกอย่างรวดเร็ว เพื่อตามให้ทันที่ผู้สอนบรรยาย และจากการจัดการเรียนรู้รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ภาคเรียนที่ 2/2560 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่า ข้อเสนอการดำเนินการเพื่อปรับปรุงวิธีสอนควรเน้นกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ส่งเสริม และสนับสนุนให้นักศึกษาได้เขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี อีกทั้งนักศึกษา ยังขาดความเข้าใจและตระหนักถึงการบันทึกการศึกษารายกรณี ในประเด็นที่สำคัญ เช่น การอธิบายถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ โดยอ้างอิงและสอดคล้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยา การเลือกใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาที่เหมาะสม และการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้น การทำหน้าที่ครูได้อย่างสมบูรณ์ นักศึกษาครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี (case study) ได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข พฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน (case based learning : CBL) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริงหรือสมมติขึ้นจากความเป็นจริง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเผชิญหรือแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงและสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้วนำ

ข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างขึ้น โดยในแต่ละครั้งจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบกรณีศึกษา แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน (ปรียา สมพีช, 2559) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา และทำความเข้าใจให้ผู้เรียนได้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาในกรณีศึกษา จับประเด็นสำคัญให้ได้ และเข้าใจความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ขั้นที่ 2 ขั้นวินิจฉัยและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ผู้เรียนสามารถระบุปัญหาต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษา พิจารณาสาเหตุหรือความสัมพันธ์ของปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ขั้นที่ 3 ขั้นเสนอแนวทางการแก้ปัญหา สามารถเสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย พิจารณาทางเลือกอย่างรอบคอบ และจัดลำดับความสำคัญของวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ขั้นที่ 4 ขั้นตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงผลเสียและผลกระทบของแนวทางในการแก้ปัญหา ประเมินผลและตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและนำเสนอผู้เรียนสามารถหาข้อสรุปจากกรณีศึกษาและนำเสนอผลที่ได้จากกรณีศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับรายวิชา จิตวิทยาสำหรับครู โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (case based learning) ร่วมกับการฝึกปฏิบัติและเขียนรายงานสรุปการศึกษาเป็นรายกรณี ซึ่งผู้เรียนจะได้นำความรู้ทางด้านจิตวิทยาสำหรับครูมาประยุกต์ใช้ในการเลือกเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้และเผชิญปัญหาจากสถานการณ์จริง ได้ฝึกแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ ผ่านการทำกิจกรรมลักษณะเป็นจับคู่หรือกลุ่มย่อย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดซึ่งกันและกัน เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาคุณภาพการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ของนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โครงสร้างของรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) จำนวน 9 แผน แต่ละแผนแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน (ปรียา สมพิช, 2559) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขึ้นกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจ ขั้นที่ 2 ขึ้นวินิจฉัยและวิเคราะห์สาเหตุของ ขั้นที่ 3 ขึ้นเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ขึ้นตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 5 ขึ้นสรุปและนำเสนอ ขั้นที่ 6 ขึ้นประเมินผล จากนั้นเสนอคณะกรรมการฝ่ายวิชาการคณะครุศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดข้อมูลในด้านเนื้อหา จุดมุ่งหมาย รายวิชา คำอธิบายรายวิชา จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา การวัดประเมินผล และ การพัฒนา การเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่า มีความสอดคล้อง (IOC) ค่าเฉลี่ยรวม 1.00

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูโดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับข้อคำถาม ตัวเลือกและจุดมุ่งหมายรายวิชา โดยพิจารณาจากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาแล้วจำนวน 39 คน ตรวจสอบแบบทดสอบแล้วคำนวณค่าความยากง่าย เป็นรายข้อ (P) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 จำนวน 30 ข้อ จากจำนวน 60 ข้อ

2.3 แบบประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณีเป็นแบบประเมินการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณีที่มีองค์ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการสื่อสาร และการเชื่อมโยงการเขียนรายงานกับทฤษฎี โดยมีการกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนรายหัวข้อในลักษณะของคะแนนรูบริค (scoring rubrics) 4 ระดับ ประกอบด้วยหัวข้อการประเมินดังนี้ (1) กำหนดปัญหา (2) การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหา (3) ข้อมูลผู้รับการศึกษา (4) ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา (5) การวิเคราะห์ วินิจฉัย และสังเคราะห์ปัญหา (6) การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริม (7) การติดตามผล (8) ข้อเสนอแนะ (9) ความประณีต สะอาด เรียบร้อย โดยเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ แบ่งเป็น ช่วงคะแนน 0-9 ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง ช่วงคะแนน 10-19 ระดับคุณภาพ พอใช้ และช่วงคะแนน 20-27 ระดับคุณภาพ ดี จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิมพิจารณาประเมินความสอดคล้องของหัวข้อกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อที่เข้าเกณฑ์ โดยพิจารณาจากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จำนวน 9 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู จำนวน 12 ข้อ กำหนดระดับด้วยการให้คะแนน โดยใช้มาตราส่วน ประเมินค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจคะแนนระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ แบ่งเป็น (1) ด้านความคิดเห็นต่อการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู จำนวน 6 ข้อ (2) ด้านความรู้สึกลต่อการเรียนรายวิชาจิตวิทยา

สำหรับครู จำนวน 3 ข้อ (3) ด้านแนวโน้มของพฤติกรรมผู้เรียน จำนวน 3 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ชุมติพิจารณา ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อที่เข้าเกณฑ์ โดยพิจารณาจากค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จำนวน 12 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนหลัง (one-group : pretest posttest design) (บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธิ์, 2554) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561

3.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ทดสอบกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วบันทึกคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (pretest)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูด้วยจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน จำนวน 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สัปดาห์ที่ 1-9 ผู้วิจัยเสนอแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาสำหรับครู ระยะที่ 2 นักศึกษาจับคู่ (buddy) เพื่อวางแผนการศึกษาเป็นรายกรณี (case study) ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ สัปดาห์ที่ 10 ผู้เรียนนำเสนอแผนของการศึกษาเป็นรายกรณี และสะท้อนแผนการศึกษาเป็นรายกรณีของแต่ละกลุ่ม สัปดาห์ที่ 11-12 ผู้เรียนปรับปรุงแผนการศึกษาเป็นรายกรณี และนำแผนการศึกษาเป็นรายกรณีไปใช้ สัปดาห์ที่ 13 รายงานผลครั้งที่ 1 การศึกษาเป็นรายกรณี และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน สัปดาห์ที่ 14 รายงานผลครั้งที่ 2 การศึกษาเป็นรายกรณี และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ระยะที่ 3 สัปดาห์ที่ 15 นักศึกษาแต่ละคู่นำเสนอการศึกษาเป็นรายกรณี และผู้สอนประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ในแต่ละครั้งจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบกรณีศึกษา 6 ขั้นตอน (ปรียา สมพิช, 2559)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ และหาค่าดัชนีประสิทธิภาพ โดยนำคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูก่อนเรียนและหลังเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน โดยนำคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู วิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ dependent sample

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี โดยนำคะแนนจากแบบประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี วิเคราะห์ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าประสิทธิภาพ
E_1	60	51.17	2.48	85.29
E_2	30	24.70	1.96	82.35

จากตาราง 1 แสดงว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คะแนนเต็ม 60 คะแนน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 51.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.48 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 24.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.96 พบว่า ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู มีค่าเป็น 85.29/82.35

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูหลังเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

ช่วงเวลาการประเมิน	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
หลังเรียน	17	24.70	1.96	16	-16.09*	.00
ก่อนเรียน		14.52	2.12			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 14.52 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.70 คะแนน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี

ตาราง 3 คะแนนประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี

รายงานการศึกษาเป็นรายกรณี	คะแนนคุณภาพรายงาน	ระดับคุณภาพรายงาน
คู่ที่ 1	24	ดี
คู่ที่ 2	21	ดี
คู่ที่ 3	23	ดี
คู่ที่ 4	24	ดี
คู่ที่ 5	17	พอใช้
คู่ที่ 6	19	พอใช้
คู่ที่ 7	19	พอใช้
คู่ที่ 8	22	ดี

จากตาราง 3 คะแนนประเมินคุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี โดยนักศึกษาจับคู่ (buddy) พบว่า รายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ทั้งหมด 8 ฉบับ ได้รับการประเมินคุณภาพระดับ 20-27 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ ดี จำนวน 5 ฉบับ และได้รับการประเมินคุณภาพ ระดับ 10-19 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ พอใช้ จำนวน 3 ฉบับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู

ตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สร้างความกระตือรือร้นและท้าทายในการเรียนรู้	4.06	0.54	มาก
2.ใช้กรณีศึกษามีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.11	0.47	มาก
3.มีจำนวนชั่วโมงสัมพันธ์กับรูปแบบการสอน	4.33	0.59	มาก
4.เปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้สู่โลกนอกชั้นเรียน	4.28	0.67	มาก
5.ส่งเสริมทักษะในการแสวงหาความรู้ที่ใหม่และสอดคล้องกับสถานการณ์	4.33	0.59	มาก
6.ส่งเสริมการเรียนรู้ การเผชิญปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน และไม่ มีรูปแบบตายตัว	4.28	0.89	มาก
7.จัดรูปแบบการเรียน คู่/กลุ่ม เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาจาก กรณีศึกษาก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.33	0.59	มาก
8.มีแนวการสอนที่เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ	4.00	0.69	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9.สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเองไม่เคร่งเครียด	4.39	0.70	มาก
10.ส่งเสริมให้ท่านนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน	4.28	0.57	มาก
11.ส่งเสริมให้ท่านเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์และวิพากษ์	4.33	0.69	มาก
12.ส่งเสริมให้ท่านมีทักษะในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจาก กรณีศึกษา	4.44	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.26	0.62	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. =0.62) ระดับความพึงพอใจมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.29/82.35 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 หมายความว่า นักศึกษาที่ได้เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู มีผลคะแนนทำกิจกรรมระหว่างเรียนประกอบด้วย ใบงานวิเคราะห์กรณีศึกษา การอภิปรายกรณีศึกษา การรายงานผลการศึกษาเป็นรายกรณี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.29 และผลคะแนนหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.35 เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างแผนการเรียนรู้โดยยึดหลักทฤษฎี การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกรณีศึกษา เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหา และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ที่หลากหลายแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านการจับคู่ (buddy) ศึกษาเป็นรายกรณี ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างขึ้น รวมทั้งการเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณีและการอภิปรายผลการศึกษา สอดคล้องกับ ปรียา สมพิช (2559) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เสนอกรณีศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์ สังเคราะห์ ค้นคว้าหาข้อมูลจากสถานการณ์ที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ละเอียดรอบคอบ รู้จักวางแผนการปฏิบัติ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวยังได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทุกชุด ทำให้ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย บุญจพร บุญสมบุญ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กรณีศึกษาแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กรณีศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.30/83.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 14.52 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.70

คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ผู้วิจัยสร้างจากการศึกษาเอกสาร หลักสูตร ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำทฤษฎีทางจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี ทำให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง โดยนำทฤษฎีจิตวิทยาในการอ้างอิงในการเขียนรายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ทำให้ผู้เรียนได้เผชิญหรือแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงและสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างขึ้น สอดคล้องกับ ดรอนนา นาชัยฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ พันธสี (2552) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาที่ประเมินโดยนักศึกษาและอาจารย์หลังการจัดการเรียนการสอนโดย ใช้กรณีศึกษาทั้งสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001

3. คุณภาพรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี พบว่า รายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ทั้งหมด 8 ฉบับ ได้รับการประเมินคุณภาพ ระดับ ดี จำนวน 3 ฉบับ และระดับ พอใช้ จำนวน 5 ฉบับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู สามารถเขียนรายงานการศึกษาเป็นรายกรณี ได้ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากผู้วิจัยได้วางแผนกระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอน ดังนี้ (1) จับคู่ (buddy) เพื่อวางแผนการศึกษาเป็นรายกรณี (case study) (2) นำเสนอแผนของการศึกษาเป็นรายกรณี (3) สะท้อนแผนการศึกษาเป็นรายกรณี (4) ปรับปรุงแผนการศึกษาเป็นรายกรณี (5) นำแผนการศึกษาเป็นรายกรณีไปใช้ (6) รายงานผลระยะที่ 1 การศึกษาเป็นรายกรณี (7) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน (8) รายงานผลระยะที่ 2 การศึกษาเป็นรายกรณี ปัญหา (9) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันจึงทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและเขียนรายงานเป็นรายกรณีได้อย่างมีคุณภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการเรียนรู้ (case method learning) สามารถส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างภาคทฤษฎีกับการปฏิบัติมากขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ Williams B. (2018) อธิบายถึง การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา จะสามารถพัฒนาผู้เรียนใน

การทำงานเป็นทีมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ และยังส่งเสริมคุณลักษณะ การสร้างสมมติฐาน การบูรณาการการเรียนรู้ และผู้เรียนจะบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ

4. ผลของความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐานรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62) เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน สร้างความกระตือรือร้น สร้างความท้าทายในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการจับคู่ (buddy) เพื่อวางแผนการศึกษารายกรณี ดังที่ Williams B. (2018) อธิบายถึง การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา จะสามารถพัฒนาผู้เรียน ในการทำงานเป็นทีมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ และยังส่งเสริมคุณลักษณะ การสร้างสมมติฐาน การบูรณาการการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า ระดับความพึงพอใจสูงสุด คือ การส่งเสริมให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.51) หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีศึกษา เป็นเพราะนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของกรณีศึกษา รองลงมา การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเองไม่เคร่งเครียด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.70) หมายความว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด เป็นเพราะขั้นตอนการศึกษารายกรณีได้ออกแบบให้ผู้เรียนและผู้สอนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาพร้อมกัน สอดคล้องกับ มารศรี จันทรดี และคณะ (2557) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการสอนกระบวนการพยาบาลโดยใช้กรณีศึกษาทั้งสถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง พบว่า นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุด คือ นักศึกษาได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.28$) นักศึกษาได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.24$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจสภาพความเป็นจริง มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองอาจนำรูปแบบจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ผู้สอนควรมุ่งเน้นการเรียนรู้ในรูปแบบจับคู่ (buddy) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกรณีศึกษา ทำให้เห็นเปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้สู่โลกนอกชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบรูปแบบจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นฐาน กับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อหาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับนักศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการเขียนรายงานการศึกษารายกรณีเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการศึกษาเป็นรายกรณี

เอกสารอ้างอิง

- ดรณณา นาชัยฤทธิ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน (เทคโนโลยีการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2554). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- เบญจพร บุญสมญ. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กรณีศึกษาแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://human.tru.ac.th>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562].
- ปรียา สมพีช. (2559). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. วารสารวิจัย ราชภัฏพระนครสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 11(2) : 260-270.
- พรศิริ พันธสี. (2552). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาพยาบาล. วารสารสภาการพยาบาล, 24(3) : 81-93.
- พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. (2556, 4 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 65-71.
- มารศรี จันทรดีและคณะ. (2557). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อความสามารถใน กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1. วารสารการพยาบาลและการศึกษา, 7(4) : 137-155.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *Case Method 101*. กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2561). *ต้อนรับวันครู ผลสำรวจชี้ “เด็กไทย ต้องการความรักก่อนความรู้” คาดหวังให้ครูเป็นที่พึ่ง เหตุพ่อแม่ไม่มีเวลาให้*. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.qlf.or.th>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561].
- สุรงค์ ไคว์ตระกูล. (2556). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรรถ มูลคำ. (2551). 21 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์.
- Williams B. (2018). *Case based learning—a review of the literature: is there scope for this educational paradigm in prehospital education*. [On-line]. Available from: <https://emj.bmj.com/Emerg>. [accessed 10 May 2018].